

A KISZ alapítóinak és mai vezetőinek találkozója

A KISZ megalakulásának és az ifjúsági szövetség újjászervezésének 10. évfordulója alkalmából a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága pénteken a Hotel Ifjúságban baráti találkozón látta vendégül a KISZ Országos Szervező Bizottságának tagjait és első országos, illetve megyei vezetőit. Az összejövetelen részt vett Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára és Pullai Árpád, az MSZMP Központi Bizottságának titkára. Ott voltak Méhes Lajossal, a KISZ Központi Bizottsága első titkárával az élen a KISZ Központi Bizottságának jelenlegi vezetői is. Méhes Lajos köszöntötte a

megjelenteket, s felidézte a KISZ megalakításának napjait. A KISZ országos szervező bizottsága tagjainak és első vezetőinek nevében Komócsin Zoltán válaszolt az üdvözlő szavakra. Hangsúlyozta, hogy a Kommunista Ifjúsági Szövetség az elmúlt tíz évben beváltotta a hozzá fűzött reményeket, s méltónak bizonyult népünk, pártunk bizalmára. Olyan fiatalok nőnek fel a KISZ soraiban, akikre nyugodtan rábízhatjuk majd a kommunista Magyarország megteremtésének rangos feladatát — mondta egyebek között Komócsin Zoltán, majd az MSZMP Központi Bizottságának üdvözlését tolmácsolta a KISZ jelenlegi vezetőinek és tagjainak. (MTI)

Felbocsátották a Kozmosz—148-at

A Szovjetunióban újabb mesterséges holdat juttattak Föld körüli pályára, a Kozmosz—148-at. A fedélzetén elhelyezett műszerek az űrkutatási program teljesítését szolgálják. Az új szputnyik kezdeti keringési ideje 91,3 perc. A pályájának a Föld felszínétől mért leg távolabbi pontja 436 kilométer, a legközelebbi távolság pedig 275 kilométer. A pálya hajlásszöge 71 fok.

A tudományos műszerek kivétel a szputnyikot ellátták a pályaelemek pontos mérésére szolgáló rádiórendszerrel, továbbá olyan rádiótáv-mérő rendszerrel, amely adatokat sugároz a Földre a műszerek és tudományos berendezések munkájáról. A mesterséges hold felszerelése zavartalanul működik. A beérkező adatok feldolgozása folyik.

Tovább fejlődik a magyar—jugoszláv árucserre-forgalom Tanácskozást tartottak Budapesten

Budapesten tartotta II. ülészakát a magyar—jugoszláv gazdasági, együttműködési bizottság. A magyar delegációt Vályi Péter, az Országos Tervhivatal első elnökhelyettese, a jugoszláv küldöttséget dr. Jozse Brilej, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja vezette.

A ülészakon értékeltek a két ország közötti gazdasági együttműködés helyzetét és megszabták annak további fő irányait. Megállapították, hogy a magyar—jugoszláv árucserre-forgalom tavaly több mint 17 százalékkal volt magasabb, mint 1965-ben. A forgalom további növelésére jó alapot teremtett az 1966—67-es évekre vonatkozó hosszulejárati megállapodás megkötése.

Eredményesnek bizonyult a két ország termelői zűmei

közötti ipari kooperáció, elsősorban a gépiparban, a hűtőtechnikában, a vegyiparban és kohászatban. A bizottság megállapította, hogy örvendetesen fejlődik országaink között a műszaki-tudományos, vízügyi, közlekedési és idegenforgalmi együttműködés is. Határozataiban a bizottság a már hagyományos együttműködési területeken kívül új lehetőségekre, elsősorban az építészeti és a geológiai együttműködésre is ráirányította a figyelmet.

Dr. Jozse Brilej-t fogadta Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese. A jugoszláv delegáció meglepetéssel a Dunai Hőerőművet és a Százhalombattai Kőolajipari Vállalatot. (MTI)

A magyar zöldség és gyümölcs értéke külföldön

A zöldség- és gyümölcs-termesztő gazdák gyakran tették eddig szöveget: miért nem kapnak elemző tájékoztatást arról, mennyire keresettek termékeik a nemzetközi piacokon? E jogos igény kielégítését szolgálta az az előadás, mely tegnap Szegeden, a Magyar Nemzeti Bank Vár utcai székházában hangzott el. Czani Sándor, a HUNGAROFUKT osztályvezetője zöldség-, gyümölcs-termesztésünk és az export helyzetét értékelte a Közgazdasági Társaság és az Agrártudományi Egyesület megyei szervezete által rendezett megbeszélésen.

Sláger a jónán

A magyar mezőgazdaság jelenleg 2—3 százalékat adja Európa zöldség- és gyümölcs-szükségletének. Gyümölcsféléink közül különösen a jónánalmának kínálnak nagy jövője a nemzetközi kereskedelemben. Az idén 22 ezer vagon alma exportálására készült fel a HUNGAROFUKT, s a jónánalmáért 30—40 százalékkal fizetnek többet külföldön, mint az egyéb piros és sárgászöld színű fajtákért. Ez kétségkívül arra ösztönzi a gazdaságokat, hogy a telepítéseknel a jónánt részesítsék előnyben. A HUNGAROFUKT a közeli években mintegy 35 ezer vagonra szándékozik emelni az ország évi almaexportját. Sokat mondó szám ez Csongrád megye gyümölcs-termesztő tsz-ei számára is.

A termés növekedésével párhuzamosan meg kell oldani — mondotta az előadó — a hűtőházi tárolás gondjait is. A téli tárolt almát tavasszal 40—50 százalékkal többért veszik meg külföldön, mint az őszi eladott

termést.

Az ősziarack helyzete

A legnagyobb gondot a nyugati piacokon egyelőre ősziarack-termesztés értékesítése okozza. Az erős nemzetközi konkurrencia miatt érzékeny ráfizetéssel tudjuk csak eladni ősziarack-termesztésünket. Ennek ellenére azonban államunk továbbra is támogatja ezt a kultúrát a jelenlegi paicok megtartása céljából. A külkereskedelem számol arra, hogy a gazdaságok komoly sikereket érnek el már a közeljövőben a termelési költségek csökkentésében. Ugyanakkor az eddig termesztett kevésbé értékes fajták közül előtérbe kerülnek a korai sárgahúsúak; ezek mutatkoznak ugyanis hosszú időre versenyképesnek külföldön.

Szó esett arról is, hogy a kajsziarack természetéből eredő külföldi piaci lehetőségeinket sem használjuk ki eléggé. A magyar kajszi minden mennyiségben eladható, még annak ellenére is, hogy az utóbbi években nagyon aprózódott az ár. A legtöbb baj jelenleg cseresznyetermesztésünk körül mutatkozik. A cseresznye-legy-fertőzöttség miatt exportunk minimálisra zsugorodott. Pedig fajtáink minősége állná a nemzetközi versenyt. Növényegészségügyi szakemberek és a termelők szoros összefogására van szükség.

Amiben Csongrád megye vezet

Csongrád megye első helyre jutott az országban a szamóca exportálásában. Tavaly már 580 vagon számó-

cát exportált a HUNGAROFUKT, s ennek jelentős része Csongrád megyében termelt. Az említett mennyiségnek a kétszerese is könnyen eladható volna. Másik nagy specialitásunk lett a megyében a pitamin-paprika. Alig néhány év alatt 1377 vagonra növekedett ebből a kivitel. A jövőben azonban nagyobb gondot kell fordítani a minőség védelmére. A Szeged környéki hónapos, piros retek három héttel hamarabb fogyasztható, mint a nyugati országoké. Ez nagy előnyt jelent számunkra. Az idén 7 millió csomó piros retek akarunk külföldre szállítani.

A megbeszélésen sok értékes tanács hangzott el a külföldi gyümölcs- és zöldségfajták megválasztására, a csomagolás korszerűsítésére.

Cs. J.

Fél évig exportra dolgozik a cipőgyár

Míg tavaly tíz-tizenkettő, addig idén az első felében mintegy 30 különféle modell készítenek a Minőségi Cipőgyár szegedi gyáregységében. 1966 hasonló időszakhoz képest mégsem ez az egyedüli változás a tűzőgép körül: július elejéig — az első felében — jóformán csak exportra dolgozik a cipőgyár, termelésének mintegy 95 százaléka kerül külföldre.

A divat nem változott, a jelenleg futó sorozat hasonló a múlt évéhez. Továbbra is a kéregnélküli, hátul nyitott, könnyű, úgynevezett sling pumps női cipőket készítik, elsősorban a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlová-

Hol dolgoznak majd a gyerekek?

Ki hova megy? Ezekben a hetekben ez a fő témája az általános iskola 8. osztályosainak, a gimnáziumok és technikumok, szakközépiskolák végzőseinek. De egy kicsit családi beszélgetés is ez, noha az iskolák befejezéséhez még két és fél hónap hiányzik. Komoly kérdések ezek, hiszen a legtöbb esetben egész életre szóló lesz az elhatározás.

Színezi ezeket a nagy fajsúlyú gondokat, hogy most a szakmákkal biztosabb előregondolással tervezik a várható munkaerő-szükségletet, mint a korábbi években. Pontosan, napra készen természetesen sohasem lehet megállapítani egy-egy iparág, szakma, üzemi munkaerő-, illetve szakember-szükségletét. Mégis most megalapozottan számítják, hogy 10—15 évre előre az iparág, üzemi fejlődési lehetőségeivel, technikai, automatikai fejlesztésével összefüggésben mennyi szak-képzett munkaerőre lesz szükség. Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy ez nem ezred százalékgig pontos számítás, de lényegesen pontosabb, mint 8—10 évvel ezelőtti volt.

Ez a felelősségteljes gondolkodás máris érezteti hatását. Nemcsak az iparágakban, üzemekben, de a munkaerő-tartalékok hivatalában is, ahol nagyon megfontolják az ipari szakmunkásképzésre jelentkezőknél a jelentkező egyéni kérését. Ezt a kérésösszevetik a reális szükségletekkel és annak alapján akceptálják vagy elutasítják. Nem jó például az, hogy tömegesen jelentkeznek rádió, televízió, fodrász, kozmetikus szakmában. Ha ezt engednék érvényesülni, akkor ezekben a szakmákban most kiképezhetnénk két évszázadra előre a szakembereket. Csak éppen azzal a szépséghibával, hogy lenne egy szakma ugyan, de munkakör nem akadna hozzá.

Ez a megfontolás azért jó, mert eleve ott áll, hogy fölös számú, vagy túlzottan fölös számú szakmunkás nyerjen kiképzést egy-egy iparágban. A középiskolát végzeteknél, munkába állításánál, illetve továbbtanulásánál is hasonló megfontolások jelentkeznek felelős vezető szervek-nél. Különösen a gimnáziumi érettségi utáni évek mikéntje jelentkezik erőteljesen. Hova menjen a végzős? Továbbtanulásra jelentkeznek, de ehhez igen magas pontszám kell, s az egyes szellemi pályákon is előre gondolt igények határolják be a felvételi számszerűségeket. Hasonlóképpen az érettségi szakmára jelentkezők esetében is ezek a megfontolások érvényesülnek. Csak üdvözölhető az a kezdeményezés, hogy szakmai tanulásra a gimnáziumi érettségi után jelent-

kezőket látják legszívesebben a bonyolult, nagyobb szellemi felkészültséget kívánó és igénylő szakmákban. S elítélendő viszont, hogy az érettségizettek munkára-szakmára jelentkezését helyenként fanyalagva fogadják gazdasági vezetők. Azon a címen, hogy nem marad meg úgysem a szakmában. De hamis érv ez, mert aki szakmát tanul, azért teszi, hogy abban boldoguljon. Nincs is lehetőség, hogy valamilyen irodai pályát szerezzen, mert ezek a pályák inkább csökkennek, semhogy szaporodnának.

Természetes, hogy sem a szakmunkásigényt, sem a szellemi pályákon jelentkező igényt nem lehet pillanatnyi szükségletekhez igazítani. Nem pillanatnyi igények határozzák meg tehát, hogy milyen szakmunkásból mennyire van szükség, hogy milyen szellemi pályákon milyen igények jelentkeznek ma. Ezt egy-két évtizedes távlatban szabják meg illetékes állami szervek. S ezt is úgy, hogy kétirányú eltereléssel feltétlenül számolni kell. Ezt azért érdemes hangsúlyozni, mert előfordul, hogy némely szülő úgy értelmezi a megalapozottságot, a megfontolt számításokat, hogy itt valami naprakész dolog történik. Erről szó sincs.

Ilyen körülmények hatására jelentkeztek most a választások előkészítésének idején gyűléseken, beszélgetéseken a megokolt kérdések: lesz-e elegendő munkahely a fiatalok számára? Ezeket nem lehet zokon venni, és a válasz elől sem szabad kitérni. Igen fontos társadalmi kérdéseket feszegettek e nagy országos beszélgetésben résztvevők közül azok, akiket így, vagy úgy érint ez a gond. A válasz ez esetben sem lehet egyértelmű igen, vagy egyértelmű nem. Egyik sem fejezi ki a valóságot és az igazságot. Persze, hogy minden dolgozni akaró gyerekek lesz munkája, munkalehetősége. Ezt a szocialista állam, a munkáshatalom biztosítja, s ezt nálunk természetesnek kell tekinteni.

Ellentétben azonban a korábbi esztendővel, a népgazdaság, a közösség érdeke is és igénye most nagyobb szerepet kap, mint az egyéni ambíciók. Tudjuk, hogy korábban az egyéni törekvések, néha-néha egyéni hobbyk gyakran elsődleges szerepet kaptak abban, hogy ki hol dolgozzon és tanuljon. Vagy mit dolgozzon, mit tanuljon. S mindez néha-néha attól függetlenül, hogy a közösségnek érdeke-e, igénye-e, hogy ott és azt tanulja a gyerek, amit egyéni (esetleg szülői) ambíciók diktálnak. Annyanban máris módosult a helyzet, hogy a népgazdasági igények és szükségletek alapvetőbb számbavételére alapján válik lehetségessé az elhelyezkedés; szakmai, vagy főiskolai, egyetemi tanulás. S ez bizony nem vág egybe minden esetben a személyi igényekkel. De végre ehhez is hozzá kell szoktatni magunkat, mert ez a világon mindenütt, minden társadalmi rendben élő kultúránál így van.

Nemcsak a Munkügyi Minisztérium és a tanácsok foglalkoznak azzal, hogy milyen irányba befolyásolják a gyerekek érdeklődését, ezzel a tantestületek is foglalkoznak és a szülőknek is fontos feladata. Tulajdonképpen nagyjából tisztázott már, hogy melyek azok az iparágak, amelyek fejlesztésére a következő egy-két évtizedben sor kerül. A szakképzés orientálását tehát ez a helyzet határozza meg. Az a baj, hogy nem kap elég széles körű nyil-

vánosságot és propagandát a népgazdasági igény, tehát a nemzeti érdek ebből a szempontból, s előre nem eléggé jól informáltak a tantestületek, szülők, s természetesen maguk a gyerekek. Igaz viszont, hogy ha bárki bemegy a Munkaerő-tartalékok Hivatalához, azonnal megmondják neki, hogy például Szegeden hány helyre kérnek szakmunkástanulót és milyen szakmák azok, ahol különösen nagy az igény, és melyek azok, ahol nincsen egyáltalán már igény.

Az eddigiekből is kiderül, hogy miért nem lehet egyértelmű igennel vagy nemmel válaszolni. Nagyon jó az például, hogy egyetemi, főiskolai és középiskolai felvételeknél nagy a mezőny a válogatásra, mert ezáltal a valóban tehetséges, jó erkölcsei és jó magatartású gyerekek kerülnek felvételre. Ez nem valamiféle „képessegvizsgálat”, hiszen nagyon sok jó képességű, jó erkölcsei és magatartású gyerekek kerül — felvétel híján — más területekre, ipari, mezőgazdasági szakmai pályákra.

Miért szólnak most így erről? Azért, mert napirendre került kérdések ezek és akkor is foglalkoztatják a végzős gyerekeket, ha nem beszélünk erről a nyilvánosság előtt, a televízióban, rádióban, újságokban. Érdeklő a szülő, hiszen gyerekek jövőjéről, sorsáról van szó. Indokolt azért is szólni, hogy a korábbi években megkövesedett illúziókat, légoarakat osszassuk el ott, ahol még léteznek, mert sajnos léteznek még ezek. S bizony nagyon rossz tanácsadóknak bizonyultak az elmúlt években, ma pedig még rosszabb tanácsadókká válhatnak az illúziók. Főként pedig azért beszélünk erről, mert munka van bőven, mindenki számára. S talán ez a legfontosabb! Ezzel azt is kifejeztük: alaptalan állítás, hogy nem tudjuk elhelyezni a gyerekeket. Mindenki számára van munka, ha dolgozni akar, de nem az egyéni ambíciók játsszanak elsődleges szerepet, noha nem hagyhatók figyelmen kívül.

A szülőknek azt ajánljuk mindezzel kapcsolatban a figyelmükbe, hogy rosszat cselekszik az a szülő a gyerekeivel, aki csak „egy lóra” tesz, csak egy pályára hagyja gondolni. Ha azután elbotlik a ló, a gyerek úgy érzi magát, hogy bármilyen jóindulatúak voltak a szülei, nem tudtak segíteni neki a „gonosz” társadalom ridegségével szemben. Ez a helyzet persze most magával hozhatja a protekció, a kilincselés felerősödését is. Már most érezni ezt. Nagy baj lenne, ha az olyan nyomást gyakorolna felelős hivatalokra, vezető szervekre, hogy ennek hatására figyelmen kívül hagyják a népgazdasági, nemzeti érdekeket. Még nagyobb baj lenne, ha személyes összeköttetések árán jutnának előnyökhöz érdemtelenül embereket, illetve gyerekeket. A kommunisztáknak kell előszörban mindenütt vigyázniuk arra, hogy tisztességes elveink érvényesüljenek, s minél kevesebben játszassák ki azokat tisztességtelen eszközökkel.

A mikor mi holnap szavazunk, ezekről a kérdésekről is nyilatkozunk. Olyan szellemben, ahogyan a fentiekben szó esett. Szavazunk, hogy minden gyerek dolgozhasson. Tehetsége és tudása szerint ott szolgálja hazáját, ahol arra a legnagyobb szükségünk van. S szavazunk ennek kapcsán is arra a tisztességes, puritán közéletre, amelyre szükség van népünknek és hazánknak.

SIKLÓS JÁNOS